

ZADÁNÍ 4

ANALYTICKÁ ČÁST

KONTEXT	8
MORFOLOGIE	14
MĚSTO	16
URBÁNNÍ VÝVOJ	20
KULTURA	32
DOPRAVA	36
VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ	38
PLOCHY	40
STRUNY A DĚJE	44
SWOT	50

NÁVRHOVÁ ČÁST

ŘÍČNÍ KRAJINA	62
CÍLE	68
ŘÍČNÍ KRAJINA - STAV	72
ŘÍČNÍ KRAJINA - NÁVRH	76
ŘÍČNÍ KRAJINA - ETAPIZACE	78
AXONOMETRIE	82
ŘÍČNÍ KRAJINA - ŘEZY	84
LOKALITA 01 - NÁVRH	86
LOKALITA 02 - NÁVRH	92
LOKALITA 03 - NÁVRH	102
LOKALITA 04 - NÁVRH	104

ZÁVĚR 108

ZDROJE 110

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: MARKÉTA KANYZOVÁ AR 2023/2024, ZS NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: LITOMĚŘICE – OKOLÍ ŘEKY LITOMĚŘICE - A STUDY OF AN URBAN RIVER BANK LANDSCAPE JAZYK PRÁCE: ČESKÝ	
Vedoucí práce:	prof. Ing. arch. Miroslav Cikán Ústav: 15127 Ústav navrhování I
Oponent práce:	Ing. arch. Kateřina Frejlichová
Klíčová slova (česká):	Litoměřice, řeka, břehy, Labe, revitalizace, veřejný prostor
Anotace (česká):	Návrh se zabývá říční krajinou na městské úrovni. Cílem je vytvoření koncepce revitalizace, oživení a zapojení prostoru řeky do systému města. Práce plní funkci strategického a iniciačního dokumentu v otázkách územního rozvoje v okolí řeky.
Anotace (anglická):	The aim of the project is to rediscover and rejuvenate the riverside area and integrate it into the town's urban system. The proposed project can be considered a strategy for further urban development in the riverside area.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 12.1.2024

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolio a CD.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury 2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Markéta Kanyzová

datum narození: 20.5.1998

akademický rok / semestr: ZS AR 2023/2024

obor: Architektura a urbanismus

ústav: 15127 Ústav navrhování I

vedoucí diplomové práce: prof. Ing. arch. Miroslav Cikán

téma diplomové práce: Litoměřice – okolí řeky

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Diplomová práce se věnuje části města Litoměřice – území v okolí řeky Labe. Tématem je revitalizace území, propojení oblasti se stávajícím městským jádrem a doplnění struktury s cílem navýšení obytných kvalit území. Cílem práce je ověření udržitelného rozšiřování v mezích stávajícího města.

2/

Cílem je urbanistická studie v mikro až makro měřítku. Na celoměstské úrovni je cílem návrh rozvojové části v intravilánu jako alternativa k probíhajícímu rozrůstání města do krajiny. Tématem je zapojení navrhované části do stávající městské struktury s důrazem na doplnění sítě veřejných prostranství. Bližší měřítko se zabývá návrhem městské zástavby a veřejných prostranství.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

Analytická část
 Autorská zpráva
 Výkres širších vztahů
 Celková návrhová situace
 Detailní situace
 Perspektivní pohledy
 Řezy, půdorysy
 3D digitální model
 Vizualizace

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu

2x portfolio A4

Prezentační plachta ve formátu výstavy FA ČVUT

Datum a podpis studenta

 2.10.2023

Datum a podpis vedoucího DP

Datum a podpis děkana FA ČVUT

13.11.2023

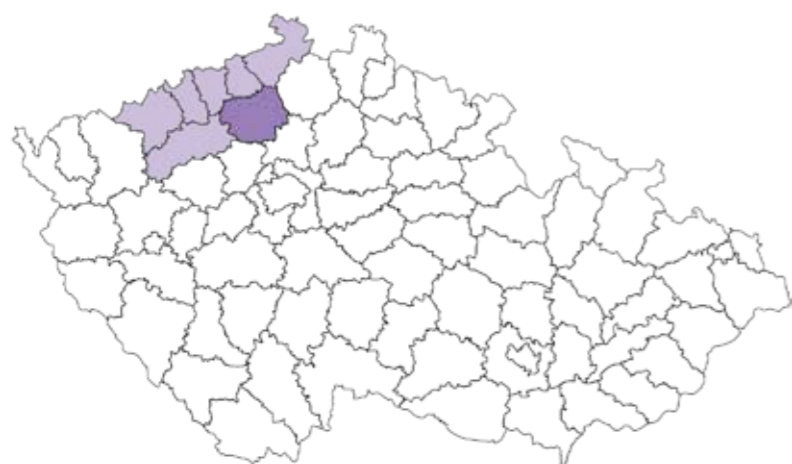

registrováno studijním oddělením dne

2.10.2023

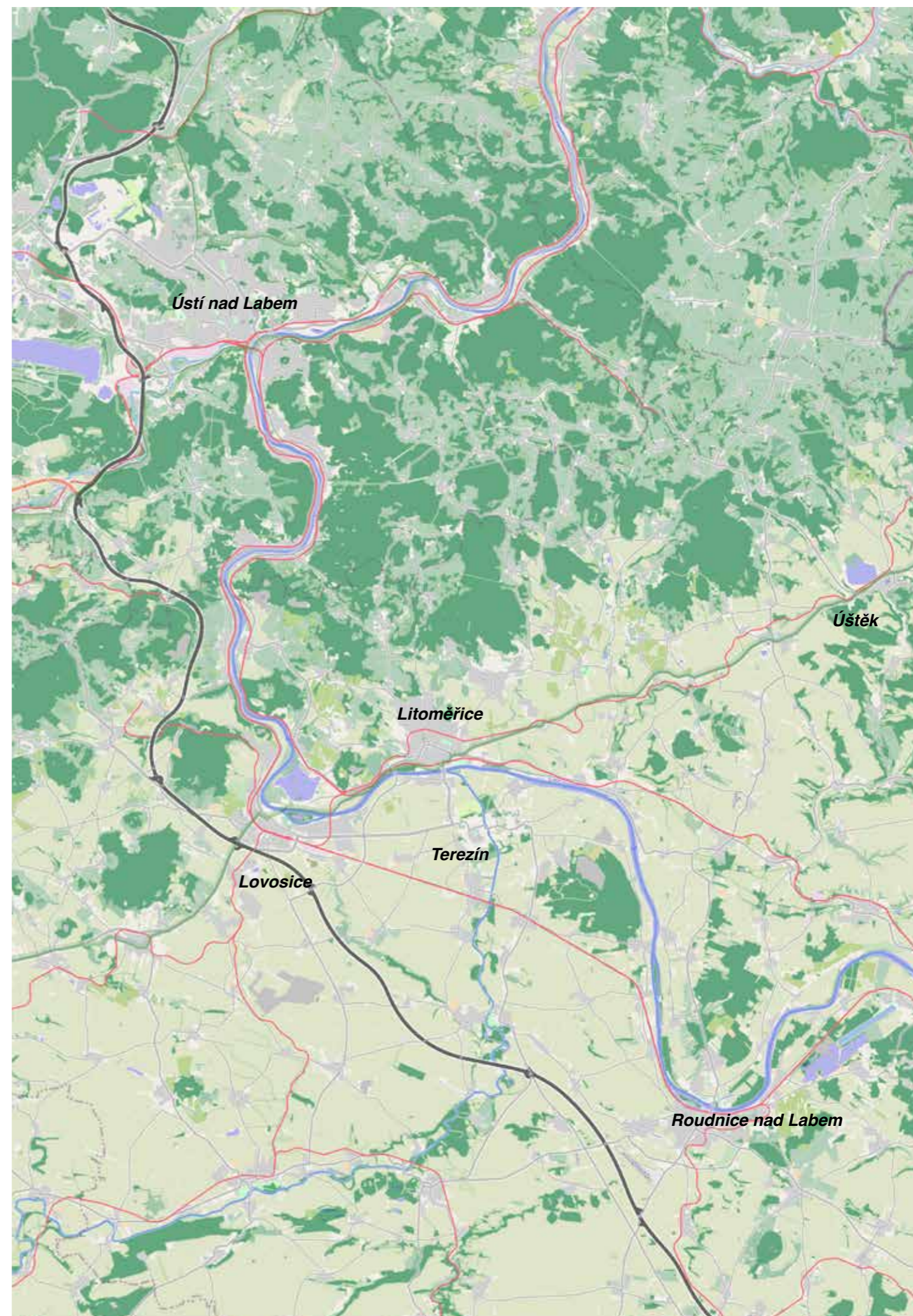

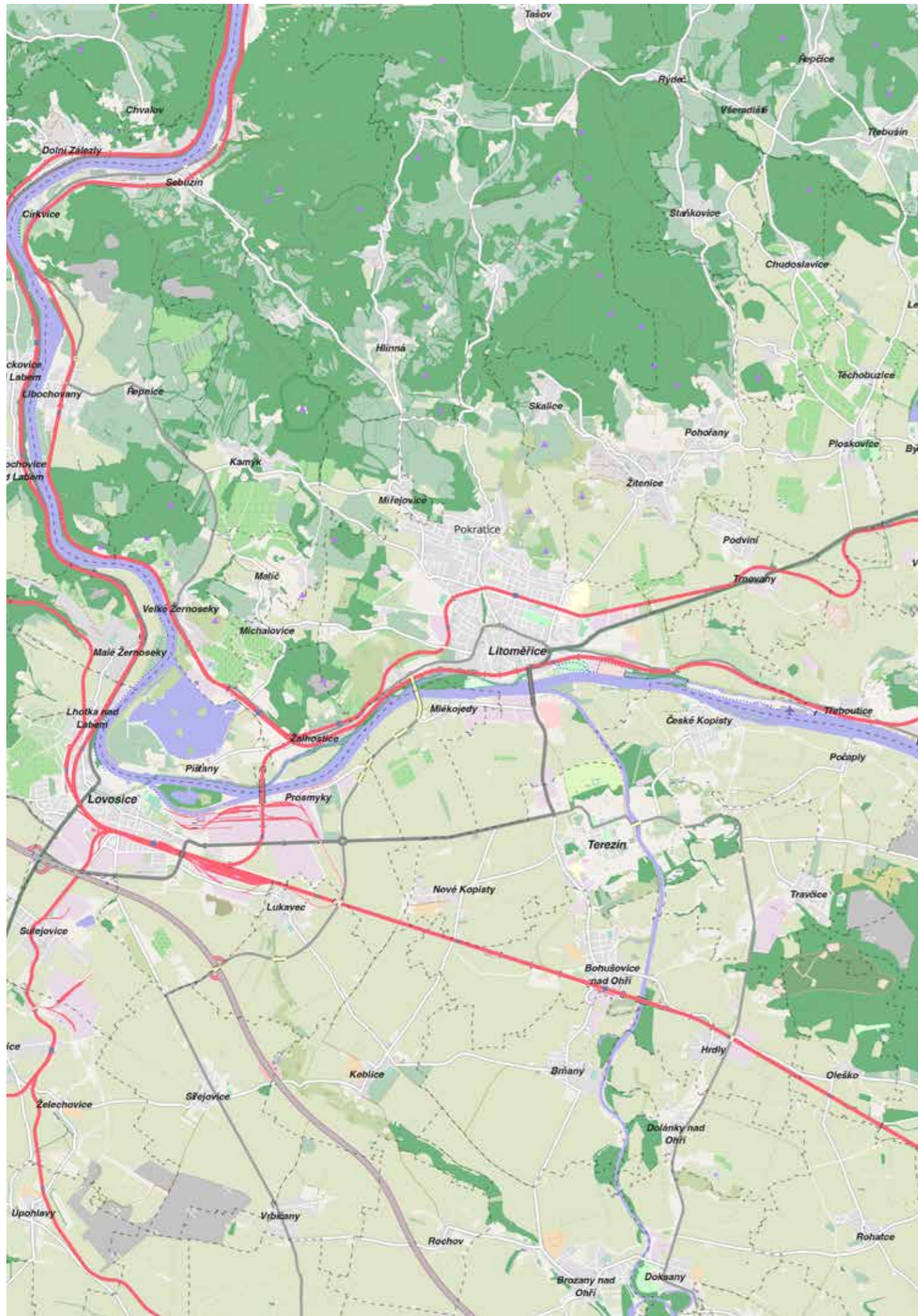

Okres Litoměřice je jeden z sedmi okresů Ústeckého kraje. Litoměřický okres se rozpíná kolem soutoku Labe a Ohře v jihovýchodní části kraje. Celá oblast je výrazná svými přírodními podmínkami, kde se mísí úrodné nížiny v okolí řek s členitým reliéfem Českého středohoří.

Litoměřice jsou okresním městem v Ústeckém kraji. Jsou součástí Euroregionu ELBE/LABE. Nacházejí se poblíž hranice 3 krajů. Jsou velmi dobře dopravně dostupné. Vedou jimi dvě železnice a nedaleko prochází dálnice D8. Vzálenost od Prahy je 70 km, od Drážďan 90 km. Jsou jedním z vstupních bodů do Českého středohoří.

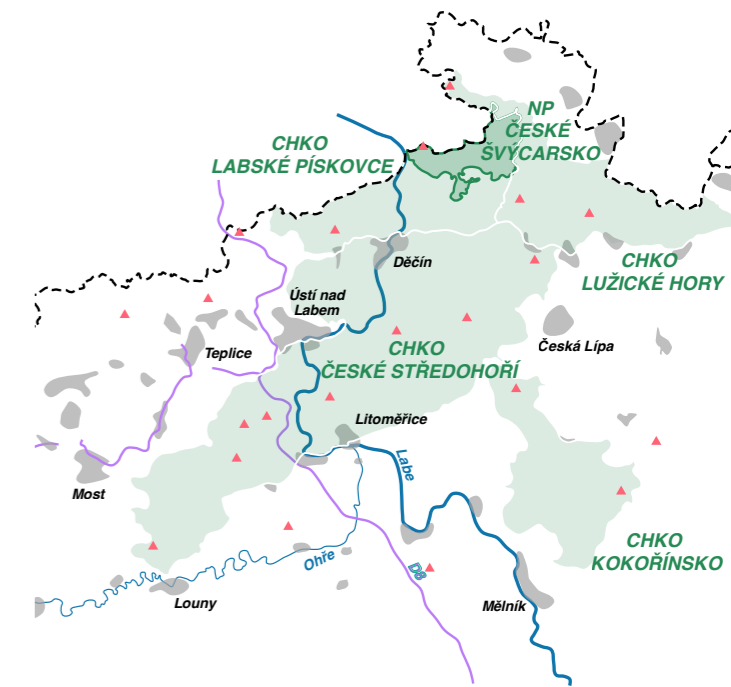

České středohoří

České středohoří je geomorfologický celek nacházející se v severních částech ČR. Je součástí Krkonošsko-jesenické subprovincie. Sousedí s NP České Švýcarsko, CHKO Labské pískovce, Lužické Hory a Kokořínsko.

Charakteristickým rysem jsou sopečné vrchy a pahorky, které jsou pozůstatkem sopečné činnosti v této oblasti. Nejvyšším vrcholem je Milešovka (836 m.n.m.).

Oblast středohoří je charakteristická svou rozmanitou venkovskou strukturou tvořenou drobnými obcemi. Nacházejí se zde před slovanská a slovanská hradiště, která dokazují atraktivitu místních přírodních podmínek. Objevují se tu různé typy lidových staveb - zděné, roubené i hrázděné.

Česká krajina s Milešovkou
Caspar David Friedrich, 1808

Středohoří je významnou poutnickou krajinou. Romantické poutníky přitahovala zejména bohatá historie regionu, jeho mystika a pískovcová skalní údolí.

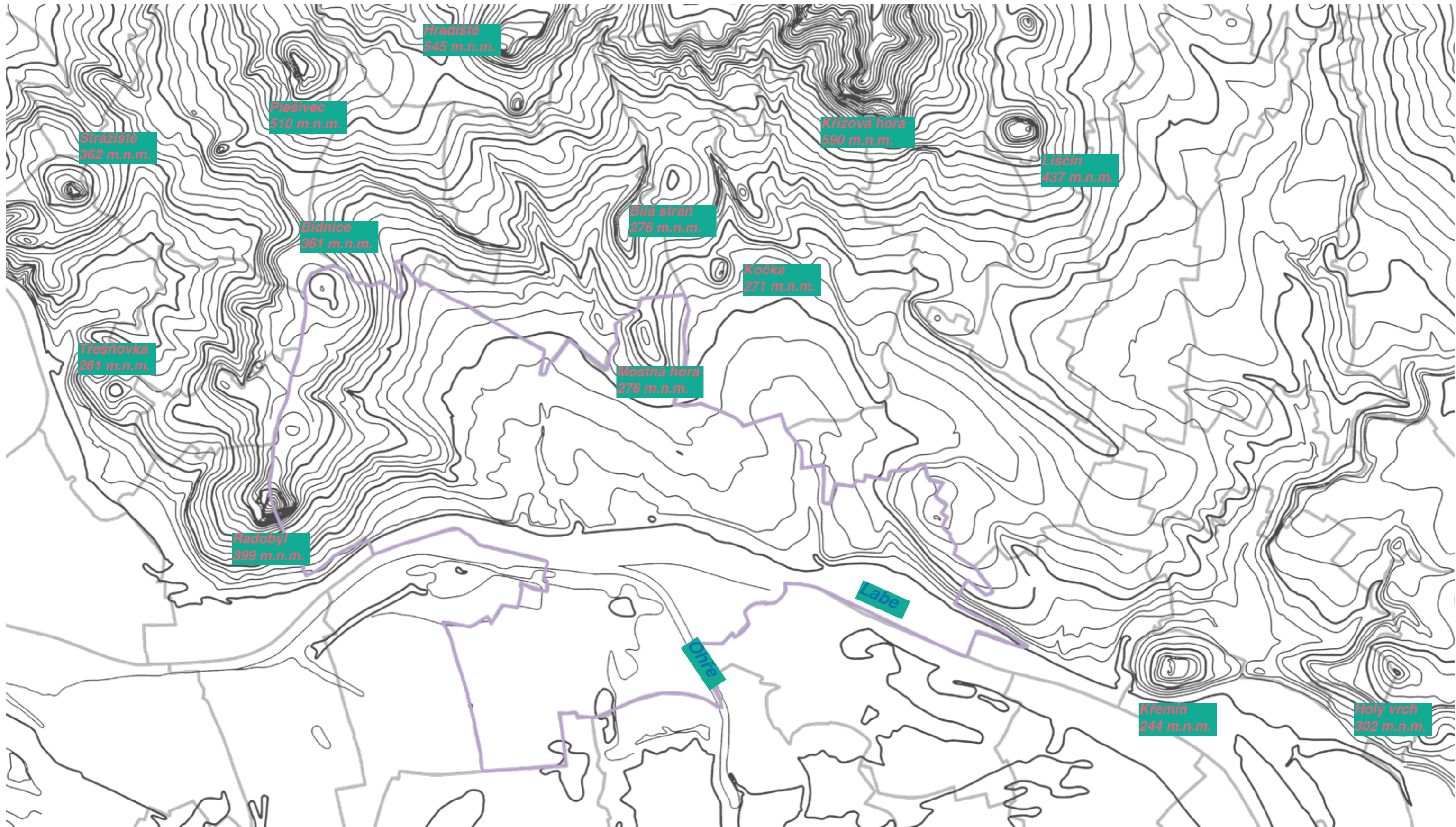
Procházely tudy Casper David Friedrich, Mánesovi i Karel Hynek Mácha, který v Litoměřicích tragicky zemřel.

Kamýk u Litoměřic
Emil Filla, 1952

73. Kamýk u Litoměřic, 4. X. 1952. 38 x 120 cm. Lavrováné barevné tuše

morfologie

Litoměřice jsou charakteristické pro svou specifickou geomorfologickou polohu. Okolí Litoměřic je definováno rovinatou až zvlněnou krajinou. Město se nachází v údolí na soutoku řek Labe a Ohře.

legenda

- vrstevnice
- hranice Litoměřic

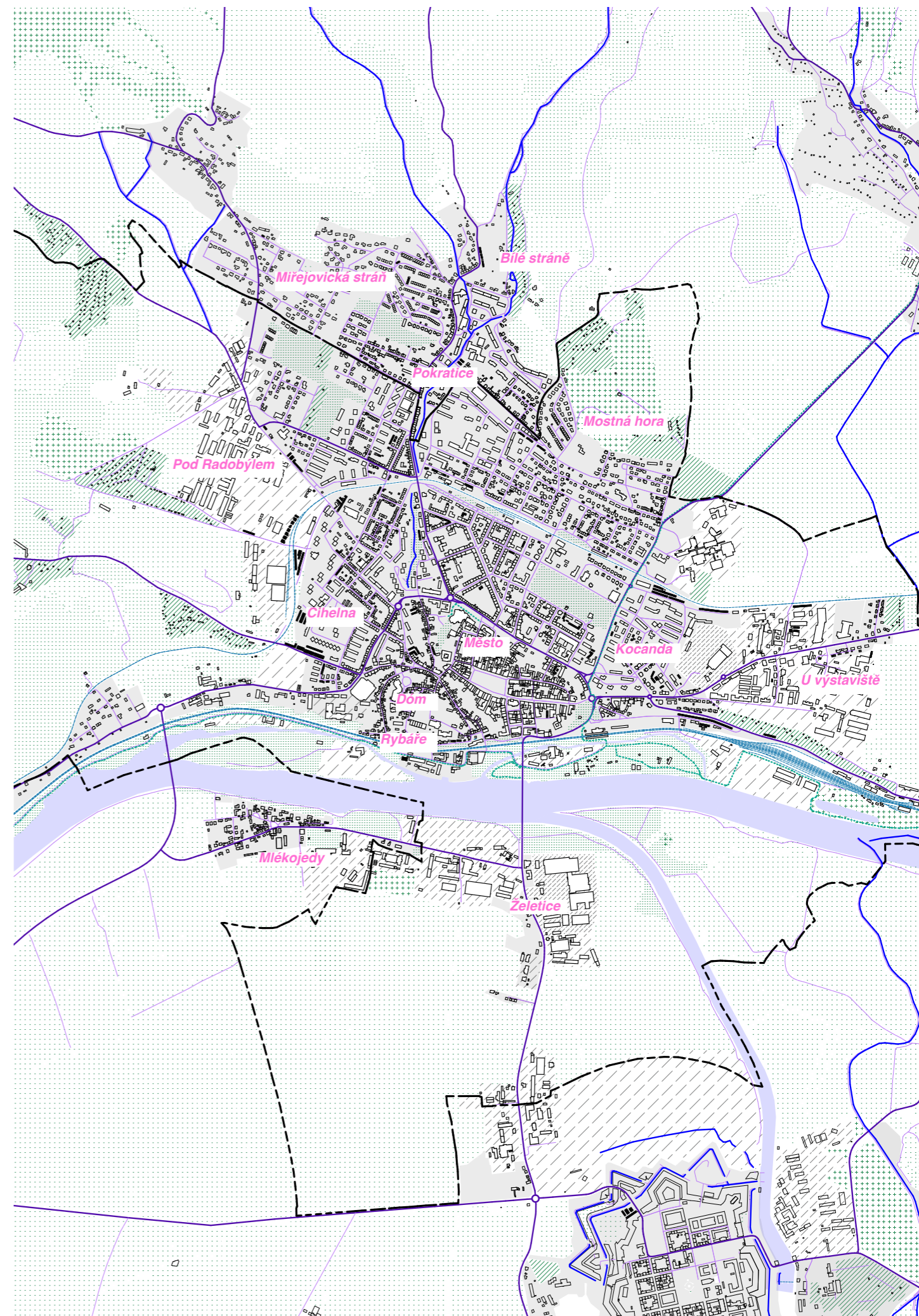
Litoměřice se nacházejí na soutoku Labe a Ohře. Jsou pomyslnou bránou do Českého středohoří. Mají památkově chráněné historické jádro. Jsou okresním městem s dostatkem veřejné vybavenosti. Region je charakteristický pěstováním vína a ovoce - každoročně se zde koná veletrh Zahrada Čech.

Okres Litoměřice

rozloha	1 032,16 km ²
počet obcí	105
počet obyvatel	119 029
hustota	115,6 ob./km ²
průměrný věk	42,7 let

město Litoměřice

rozloha	17,99 km ²
počet obyvatel	23 124 ob.
celkový přírůstek (2022)	174
hustota	1 288,4 ob./km ²
počet k.ú.	2
počet městských částí	4
počet domů	2 768
počet obyvatel	23 124 ob.
ženy	11 991
muži	11 133
věk 0 - 14	3 718
věk 15 - 64	14 373
věk 65 +	5 033
vzdělání	
bez vzdělání	72
základní	3 183
střední	12 269
vyšší odborné	298
bakalářské	534
magisterské	2 300
doktorské	82

pohled na Litoměřice z Křížové hory

u Labe

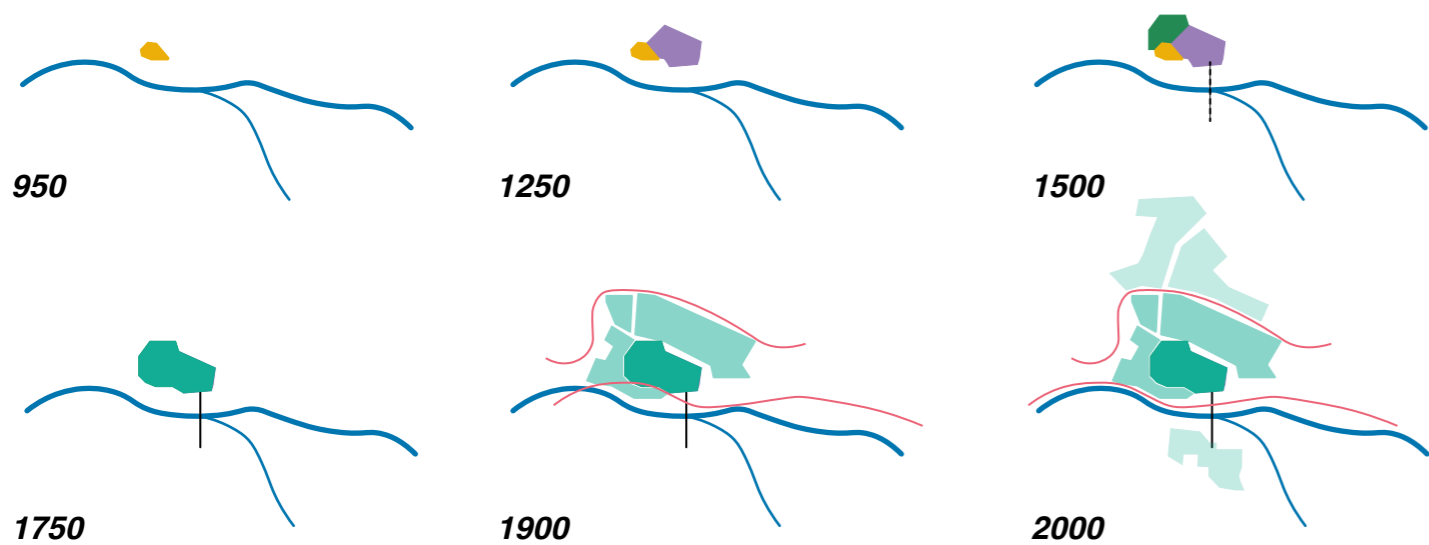
cestou na Radobýl

na Lodním náměstí

Předhistorický vývoj

První stopy člověka, které jsou architektonicky doložené, datujeme do mladší doby kamenné (neolitu) – konkrétně se jednalo o kulturu s lineární keramikou. Po celou dobu od až do raného středověku bylo území Litoměřic osídleno, ale jednalo se převážně o zemědělské osady, které nebyly pro vývoj oblasti zásadní. Prvním milníkem je vybudování kaste-lánského hradu – hradiště (v místech dnešního Dómského pahorku) Přemyslovci v první polovině 10. století.

První zmínky a vznik kapituly

První dochovaná písemná zmínka pochází z listin, které byly sepsány pro Břevnovský klášter v roce 993 a je zde zmínka o hradu v Litoměřicích. I přes to, že Litoměřický hrad řadíme mezi menší (rozloha cca 7,4 ha), byl důležitý díky svému významu jako správní, církevní a vojenské středisko a také kvůli strategické poloze jako centru obchodu na řece Labi.

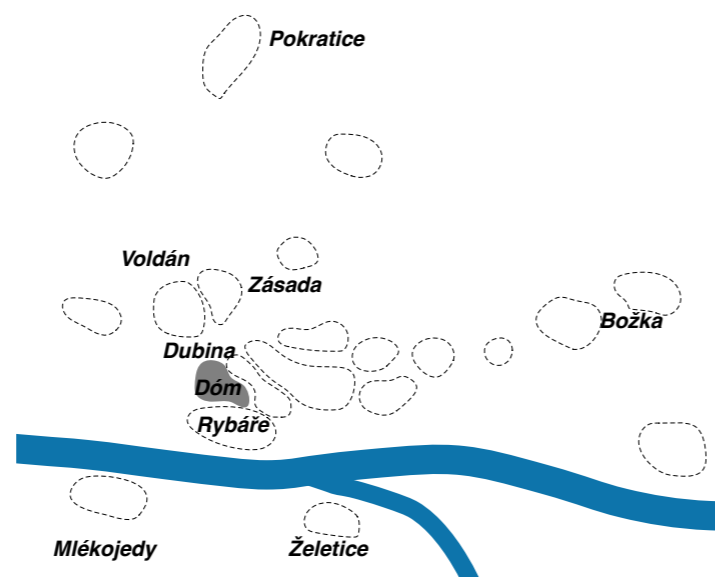
V rámci hradiště byl vybudován i první kostel – dnes již zaniklý kostel sv. Jiří na Dómském pahorku. V roce 1057 byla založena litoměřická kapitula s kostelem zasvěceným P. Marii a sv. Štěpánovi. Během 10. – 12. století se v okolo hradu rozkládalo rozlehlé sídliště, které se skládalo z většího počtu osad. Osady vytvářely dva okruhy – vnitřní s průměrem do 1 kilometru s 6-7 osadami a vnější s průměrem do 3 kilometrů s cca 13-15 osadami. Jednalo se o celky Zásadu, Voldánu, Rybáře, Dubinu, Popovo, Lesní Újezd, Újezd, Bejňov, Polabí, Božku a další.

Mnohé z nich známe i dnes jako litoměřická předměstí. Žilo zde cca 1000 obyvatel. Obchod po Labi se stával důležitějším a během 12. století osady obývali i Židé a Němci.

Litoměřice jako město

Důležitým momentem vývoje byl vznik města Litoměřice. Hlavním elementem, který formoval strukturu města, byly obchodní cesty. Jednalo se o 5 nejvýznamnějších směrů, kterými byly: labská vodní cesta (Ústí nad Labem, Sasko), vodní cesta do Poohří (Louny a Žatec), suchozemská chlumecká cesta nebo také Srbská cesta (Chlumeck, Sasko), severovýchodní tržní cesta (Lužice) a návaznost na Prahu. Začátkem 13. století je východně od Dómského pahorku založeno město na místě původních osad již v prostoru dnešního náměstí. Později ve 13. století přicházejí minorité a dominikáni. Začalo se budovat nové opevnění s městskými branami, byl založen kostel Všetech Svatých a vzniklo centrální tržiště s rozlohou cca 1,8 ha. Vnitřní město mělo rozlohu cca 6 – 7 ha.

Město bylo důležité pro řemesla, obchod (monopol na obchod se solí, dále obilí a víno) a dopravu po Labi. Fungovalo zde několi kostelů – na Dómském pahorku kapitulní kostel sv. Štěpána, kostel sv. Jiří a nedaleko kostel sv. Václava, v blízkosti tržiště kostel Všetech svatých, sv. Vavřince, Panny Marie a kostel sv. Jana Křtitele na Dubině a sv. Vojtěcha v Zásadě.

poloha některých osad ve vztahu k Dómskému pahorku

schéma urbánního vývoje

Před rokem 1290 propukl požár, který zničil město i Dómský pahorek, a byl podnětem ke gotické přestavbě města, během které došlo ke stavbě kamenných měšťanských domů a i přestavbě kostela Všetech svatých na dnešní podobu. Během 14. století se Litoměřice rozrostly a součástí města se staly některé další z původní osad. Vzniklo sekundární tržiště a Židovská čtvrť.

Již ve 14. století získaly Litoměřice mílové a várečné právo, právo skladu a občané se řídili magdeburským právem 1). Město čítalo cca 260 domů a rozloha byla cca 21 ha. Významné bylo i předměstí, které bylo obdobně rozsáhlé.

Ve městě a předměstích žilo cca 4400 obyvatel. Litoměřice byly po Praze a Kutné Hoře jedno z nejvýznamnějších městských center na území Čech. V roce 1452 byl postaven dřevěný most přes Labe.

pohled na Litoměřice cca 1200

Po třicetileté válce

Třicetiletá válka byla pro Litoměřice velká rána. Z původních 700 domů jich zůstalo necelých 100. Zásahy dostala i městská infrastruktura a byl poničen i most přes Labe. Až v druhé polovině 17. století se s příchodem jezuitů a kapucínů začalo zotavovat. Období baroka bylo pro Litoměřice zásadní.

Vznikl kapucínský klášter sv. Ludmily a přilehlé Kapucínské náměstí. V roce 1654 byla postavena jezuitská kolej a později byl dostavěn kostel Nanebevzetí Panny Marie, který se stal nejmohutnější barokní novostavbou.

Roku 1655 bylo založeno litoměřické biskupství a s ním započala stavba katedrály (na místě původního gotického kostela), seminář, děkanství a kanonické domky.

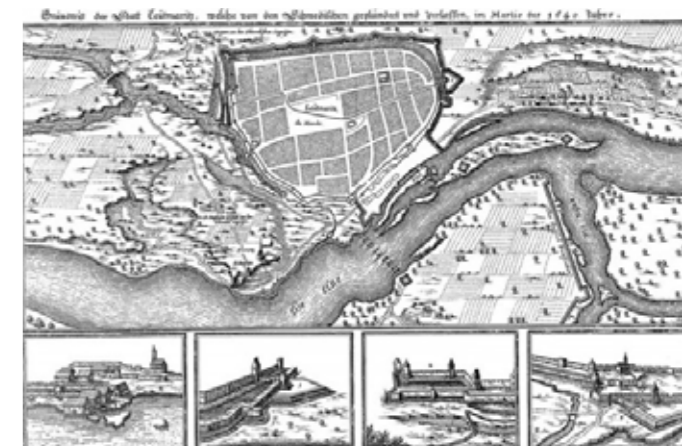
Autorem byl Giulio Broggio, který se svým synem Octaviem Broggiem výrazně ovlivnili barokní podobu Litoměřic.

pohled na katedrálu z Dómského náměstí

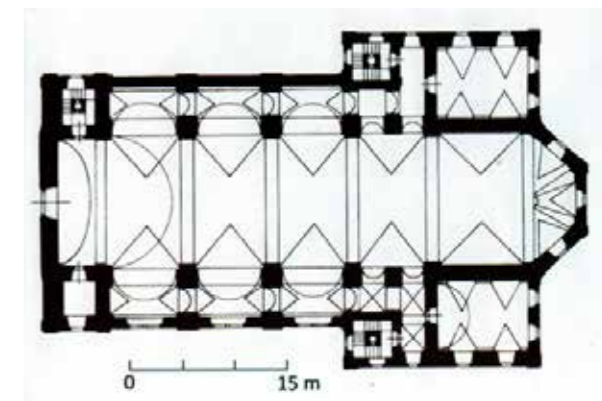
Po dalším požáru v první polovině 16. století ovlivnili vzhled města stavitelé a kameníci z Itálie. Významnou byla přestavba původní gotické radnice, která se po přestavbě zařadila mezi první renesancí ovlivněné měšťanské stavby v Čechách.

Litoměřice byly významným městem s cca 700 obydlennými budovami a více než 5000 obyvateli.

Labský prospekt cca 1580, autor: Václav Hollar

zobrazení Litoměřic v roce 1640

půdorys katedrály sv. Štěpána

Baroko

Naprosto zásadním se stala stavba nového mostu přes Labe (na místě původního dřevěného), která byla dokončena v roce 1711. Most byl následně osázen barokními sochami a přes drobné úpravy vydržel až do poloviny 19. století. Autorem byl Octavio Broggio.

Barokní úpravy se týkaly i měšťanských domů – vlastní Broggiův dům čp. 36, dům čp. 42 U Pěti panen. Po morové epidemii byl postaven na Mírovém náměstí silně barokní morový sloup.

Mullerova mapa Čech cca 1720

V 18. století Octavio Broggio barokně přestavuje kostel Všech svatých. Je vystavěn nový kostel Zvěstování Panny Marie společně s jezuitskou kolejí, což jsou budovy, které silně ovlivňují siluetu města z pohledu od řeky.

Josefinská reforma 1773 zrušila jezuitský řád. Kostel se stává pivovarským skladem. 1818 byl kostel znovu vysvěcen a byl používán až do první poloviny 20. století. Po druhé světové válce ho začala využívat Severočeská galerie výtvarného umění. Původní záměr byl využívat kostel pro účely archivu. V 90. letech ho opět získala galerie a od té doby jej využívá pro kulturní účely - výstavy a koncerty.

Litoměřice 1813, autor: Johann Venuto

změny 19. století

K významnému rozšiřování města dochází až ke konci 18. století. Městské opevnění se začalo postupně stávat součástí města, jelikož jeho význam upadal. Došlo ke zrušení 4 původních městských bran. Krajský význam Litoměřic stále rostl, a proto došlo k výstavbě nového krajského úřadu a krajského soudu s věznicí. Bylo postaveno městské divadlo, které funguje dodnes.

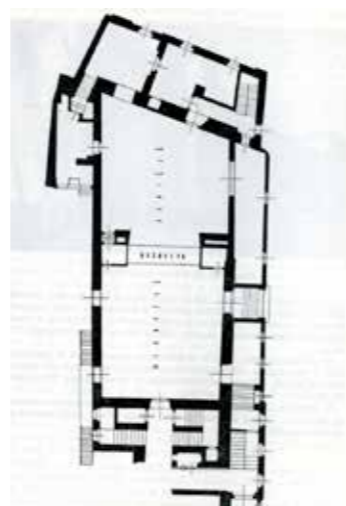
Roku 1831 v Litoměřicích žije téměř 4000 obyvatel. V polovině 19. století dochází k rozvoji oblastí mimo historické jádro. Město se přirozeně členilo na historické jádro a mnohá předměstí, ve kterých docházelo k výstavbě nových objektů s charakteristickým vzhledem předměstské zástavby.

Litoměřice na mapě stabilního katastru

Městské divadlo (otevřeno 1822), autor: Josef Gaube

Železnice podél Labe byla zprovozněna v roce 1874. Do roku 1900 byla postavena i druhá trať trasy Most – Lovosice – Česká Lípa – Liberec, která vedla v severní části města a určila severní hranici města. Severní nádraží a centrum města bylo propojeno novou čtvrtí činžovních domů a městských vil. V roce 1900 měly Litoměřice kolem 13 000 obyvatel.

Byly budovány veřejné budovy, čímž se Litoměřice staly více městem. V jádru města došlo k porušení struktury města kvůli potřebě nových kapacitnějších komunikací. Ke konci 19. století byly založeny dva areály kasáren – u českolipské silnice kasárna Jiřího z Poděbrad a v západní části města kasárna Pod Radobylem.

pohled na Litoměřice cca 1840, oceloryt

20. století

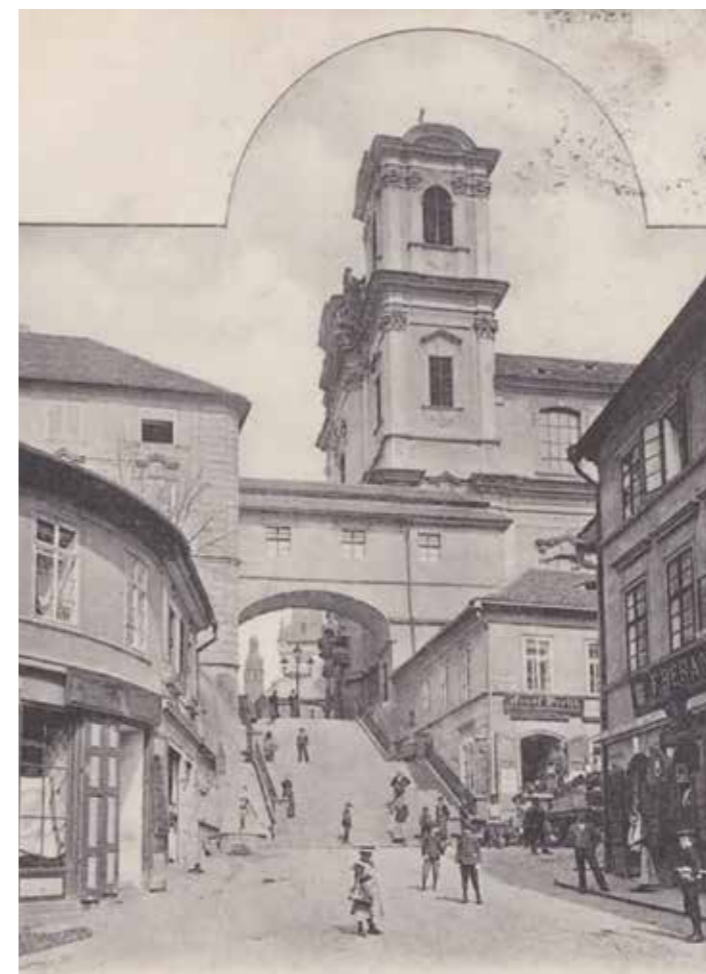
Výrazným počinem začátku 20. století byla výstavba „zahradního města“ rodinných vil pod Mostnou horou. Nově navržená čtvrt obytných domů je s historickým náměstím propojena alejí, která je přítomna dodnes. Mostná hora se stává součástí města díky vybudování výletní restaurace s vyhlídkovou věží.

Litoměřice se rozpínají. Spojují se s Pokraticemi a rozšiřují se do krajiny. V rámci města jsou dostavovány bloky pod Horním nádražím. Byl zbudován chorobinec, ze kterého následně vznikla městská nemocnice (v Žitenické ulici).

nová čtvrt' s Mostnou horou v pozadí

pohled z Tyršova mostu na Dómský pahorek a Radobýl

Jezuitské schody 1905 s původní zástavbou

cca 1920 dnešní Rybáře

město Litoměřice v roce 1938

2. světová válka

Již před válkou žilo v Litoměřicích kolem 20 000 obyvatel. Více než 50 % se hlásilo k německé národnosti. Litoměřice byly součástí Německých Čech - Sudet.

Po roce 1943 začal v Německu a Sudetech masivní akce, jejíž cílem bylo najít vhodná místa pro výstavbu podzemních továren. Jedním z vhodných míst byl bývalý vápencový lom pod vrchem Bídnice u Litoměřic.

okolí Lodního náměstí 30. léta

Mírové náměstí 30. léta

Projekt získal krycí jméno Richard. Bylo nutno rozšířit chodby stávajícího komplexu. Hlavní pracovní silou byli vězni z koncentračního tábora, který byl nově zbudován v kasárně Pod Radobýlem. Až po několika měsících bylo zbudováno krematorium v blízkosti dnešního hřbitova. Přivezeni sem byli vězni z jiných koncentračních táborů a zahraniční zajatci. Bylo nutné bývalý lom přeměnit na podzemní továrnu.

Práce začaly v březnu 1944 a tovární výroba měla být spuštěna v červenci 1945. Táborem za rok činnosti prošlo kolem 18 000 vězňů.

Po konci války musely být budovy koncentračního tábora vypáleny. Dnes je v původním krematoriu muzeum. Část podzemního komplexu se využívá k ukládání radioaktivního odpadu.

Koncem války byly Litoměřice zasaženy během sovětských leteckých náletů. Byly zasaženy domy v centru města. Některé musely být zbourány. Na obnovu zničeného města se soustředila výstavba v následujících letech.

půdorys chodbového systému vápencového lomu

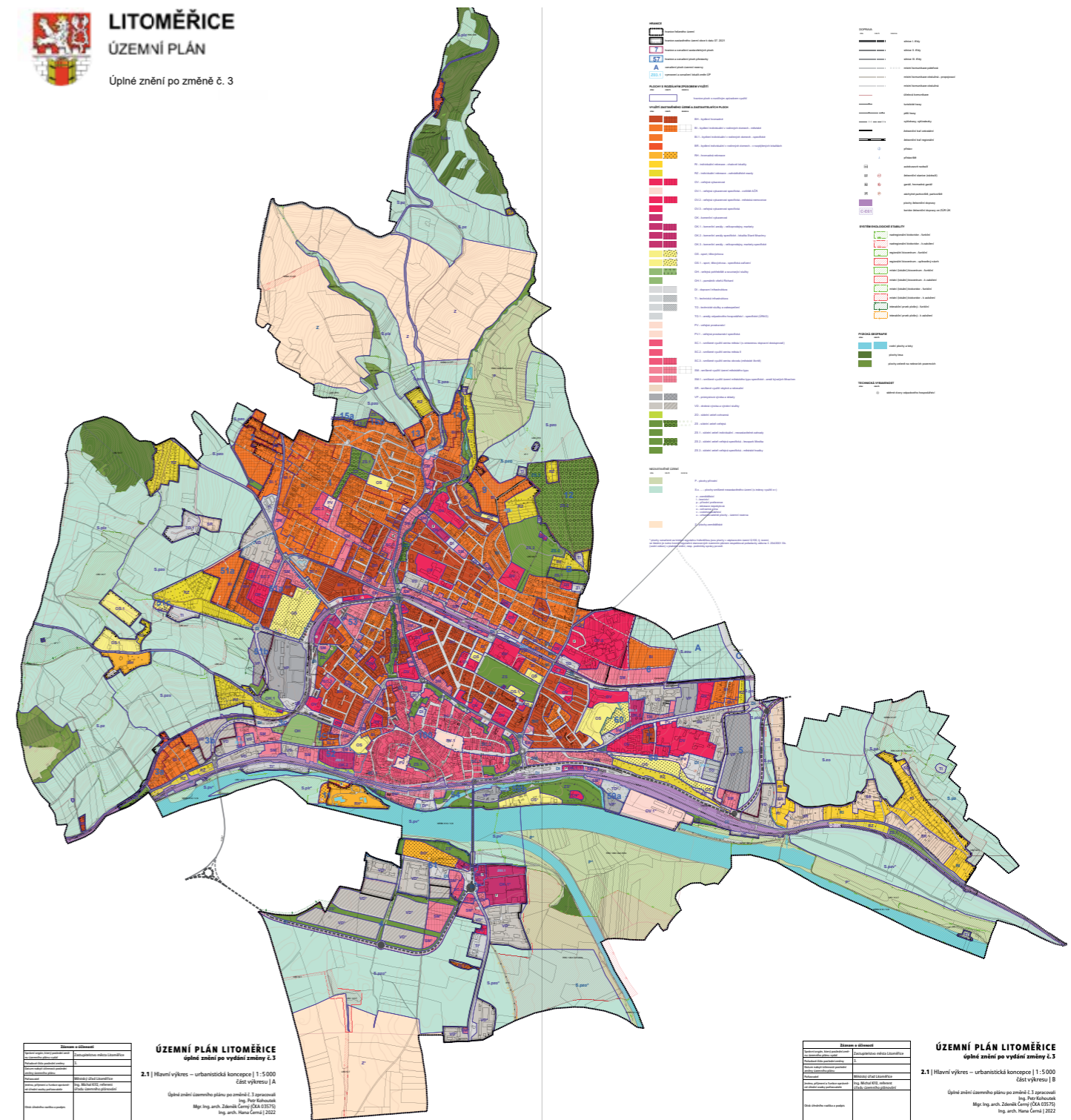
po válce

V roce 1950 bylo vnitřní město vyhlášeno památkovou rezervací. Byla přeložena trať u Labe, což zapříčinilo demolici čtvrtě pod jezuitským kostelem. Zároveň dochází k budování kapacitních komunikací skrz širší centrum. Na nově navržené dopravní koncepci navazuje asi nejvýraznější zásah do urbaní struktury města - budování sídlišť.

Jako první bylo vybudováno sídliště Na Kocandě. Jeho součástí byl i stadion s fotbalovým hřištěm. Následuje sídliště Cihelna, v místě bývalé cihelny, sídliště Svornost, Družba a Pokratice. Všechny zmíněné celky se velmi výrazně zapsaly do vedut Litoměřic. Masivní výstavbě předcházely rozsáhlé demolice původní městské zástavby. Po výstavbě sídlišť mají Litoměřice až do současnosti kolem 25 tisíc obyvatel.

Úplné znění po změně č. 3

současnost

Litoměřice se stejně jako většina českých maloměst potýká s důsledky plánování z minulého století. Město je výrazně postiženo automobilovou dopravou skrz střed města. Expanze města do krajiny je nekoordinovaná a vznikají periferie v kopcích odříznuté od zbytku města. Historické jádro je zachováno bez soudobých zásahů.

platný územní plán k podzimu 2023

Nejstarší část města byla vystavěna na pahorku nad Labem. Do nejstarší části řadíme území historického hradu a pozdější zástavbu kolem náměstí. Při další expanzi města hrály důležitou roli přírodní podmínky - město se rozšiřovalo na sever do zvlněného terénu. Velkým zásahem do struktury města byla výstavba šesti velkých sídlišť, které se negativně zapsaly i do litoměřických vedut. V současnosti město zkouší své limity a už dochází ke srůstání s okolními obcemi.

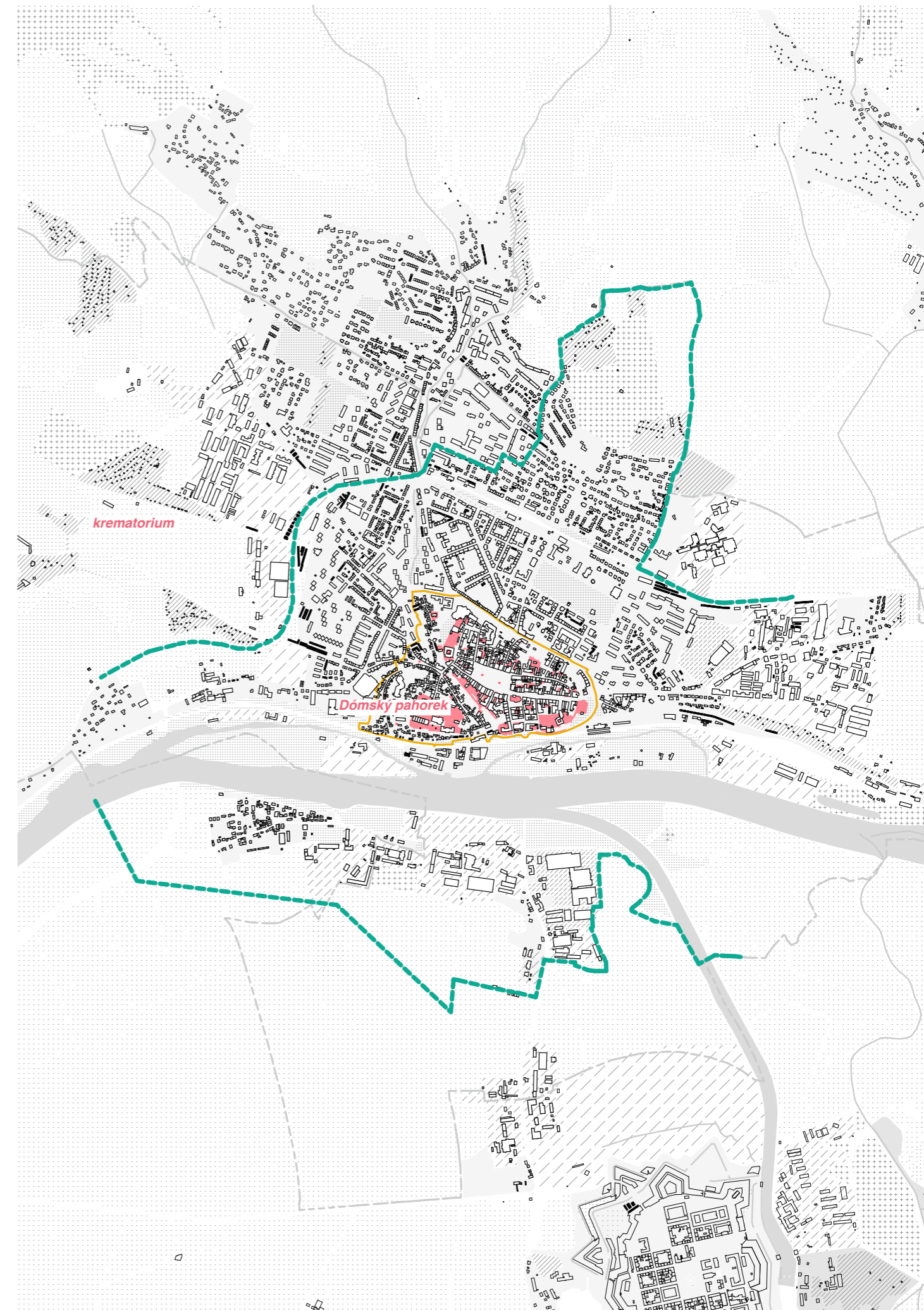
- nejstarší jádro
- baroko
- kasárny
- 19. století
- 20. století - zahradní město
- 20. století - sídliště

- zástavba po roce 1990
- chaty
- průmysl a výroba

sídliště

- 1 Na Kocandě
- 2 Cihelna
- 3 Střed
- 4 Družba
- 5 Svornost
- 6 Pokratice

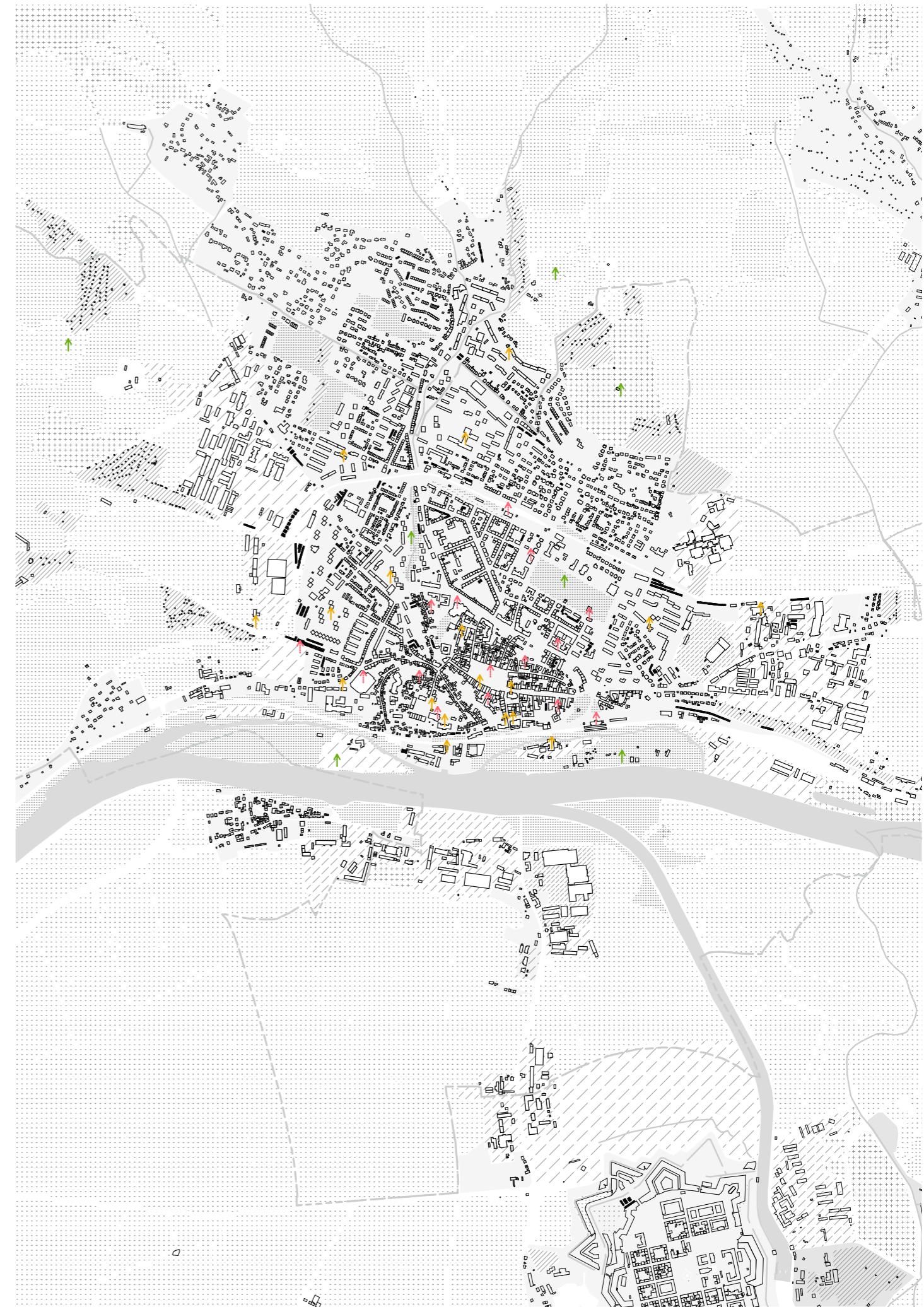
Centrum Litoměřic bylo vyhlášeno za městskou památkovou rezervaci již v roce 1978. Součástí je celé historické centrum - plocha chráněného území je 48 ha. Je chráněno 141 objektů - 108 městských domů, 10 ostatních staveb, 10 kostelů a klášteru, 9 soch/sloupů, 2 městská opevnění a soubor kašen.

- hranice městské památkové rezervace
- nemovitá kulturní památka
- ochranné pásmo MPR

Město je definováno svými dominantami. Litoměřice jsou město, které je usazené ve zvlněném terénu. Hmotnými dominantami jsou veže kostelů, průmyslových budov a velmi výraznými jsou všechna sídliště. Dominanty nehmotné jsou významná místa ve městě, která posilují kulturu města. Označují tak kostely, místa vzdělání a kultury. Přírodní dominanty jsou reprezentovány výraznými plochami zeleně v intravilánu.

- nehmotná dominanta*
- hmotná dominanta*
- přírodní dominanta*

Severočeská galerie výtvarného umění

Litoměřická galerie je jedna z mála možností kulturního využití. Funguje již od roku 1958. Věnuje se zejména českému umění od 14. století až do současnosti.

Působí v barokním kostele Nanebevzetí Panny Marie, který získala k užívání v 90. letech. Dále provozuje budovu v Michalské ulici, kde je stálá expozice gotiky v 13. - 16. století. Zaštiťuje diecézní muzeum na Mírovém náměstí a Museum insitního umění také na náměstí.

Parkány patřící ke galerii

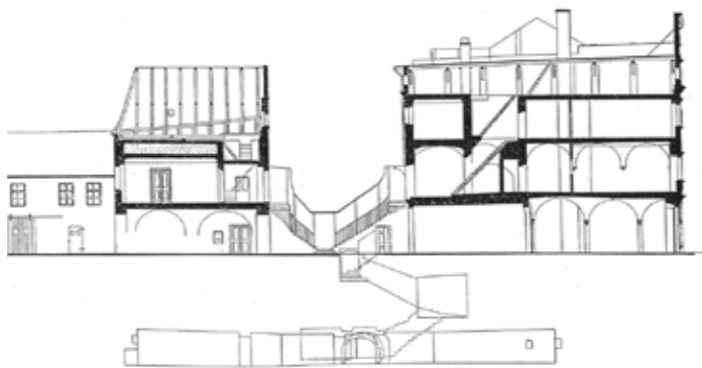
Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Gotické dvojče

Jeden z nejstarších litoměřických domů, jehož vznik se datuje do 2. poloviny 15. století. Dům s pozdně gotickým dvojtým štítem má uvnitř srubovou světnici s předsíní, černou kuchyní a postranní komorou.

Dnes v domě sídlí galerie Gotické dvojče. V přízemí je litografická dílna. Dům je ve správě i majetku města.

řez domem a napojení na Dům u Modrého hroznu

současná podoba

Karel Hynek Mácha

15. září 1836 se Karel Hynek Mácha vydává z Prahy do Litoměřic. Po dvou dnech dorazil do Litoměřic, kde se ubytoval na Vikárce. Důvodem příchodu bylo zaměstnání u právníka v Dlouhé ulici. Ve volném čase se věnoval psaní a putování po okolních kopcích.

V podvečer 23. října 1836 se Mácha vydal na Radobyl. Těsně před setmění viděl, že ve městě vypukl požár. Vydal se na pomoc hasit. Pravděpodobně se napil vody určené k hašení.

Onemocněl a v noci na 6. listopadu 1836 zemřel. Byl pohřben na litoměřickém hřbitově.

K exhumaci dochází v roce 1939 a 7. května je Mácha znovu pohřben na pražském Slavíně.

Karel Hynek Mácha žil v Litoměřicích přibližně 40 dní. I přes to zanechal ve městě silný odkaz. Je po něm pojmenované divadlo, knihovna, ulice. Litoměřické kino se jmenuje Máj a KHM zde má 2 sochy a několik pamětních desek.

Socha na Mostné hoře

Památník KHM Na Vikárce

Máchovy schody

Zahrada Čech

Litoměřice a jejich okolí je známo pro svou úrodnou půdu a nadprůměrně příznivé podmínky pro pěstování ovoce a vína.

Tradice ovocnářství se do života ve městě propisuje každoroční výstavou Zahrada Čech. Výstaviště, které bylo kvůli veletrhu vybudováno, se nachází vedle bývalých kasáren Jiřího z Poděbrad u českolipské silnice.

historické promo

areál výstaviště

výstaviště Zahrada Čech

Labskozámecký pivovar

Jezuitské schody

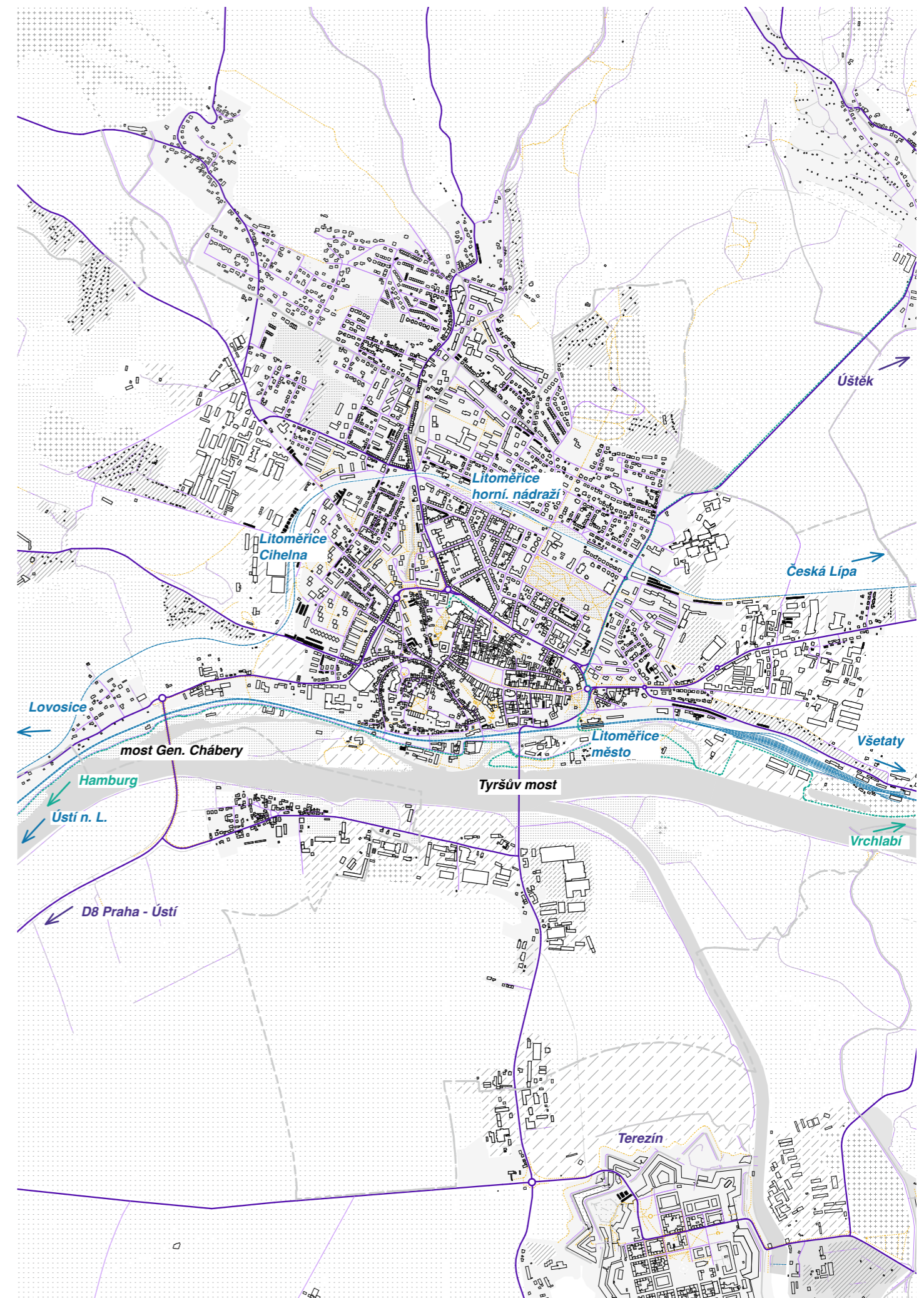
Litoměřice horní nádraží

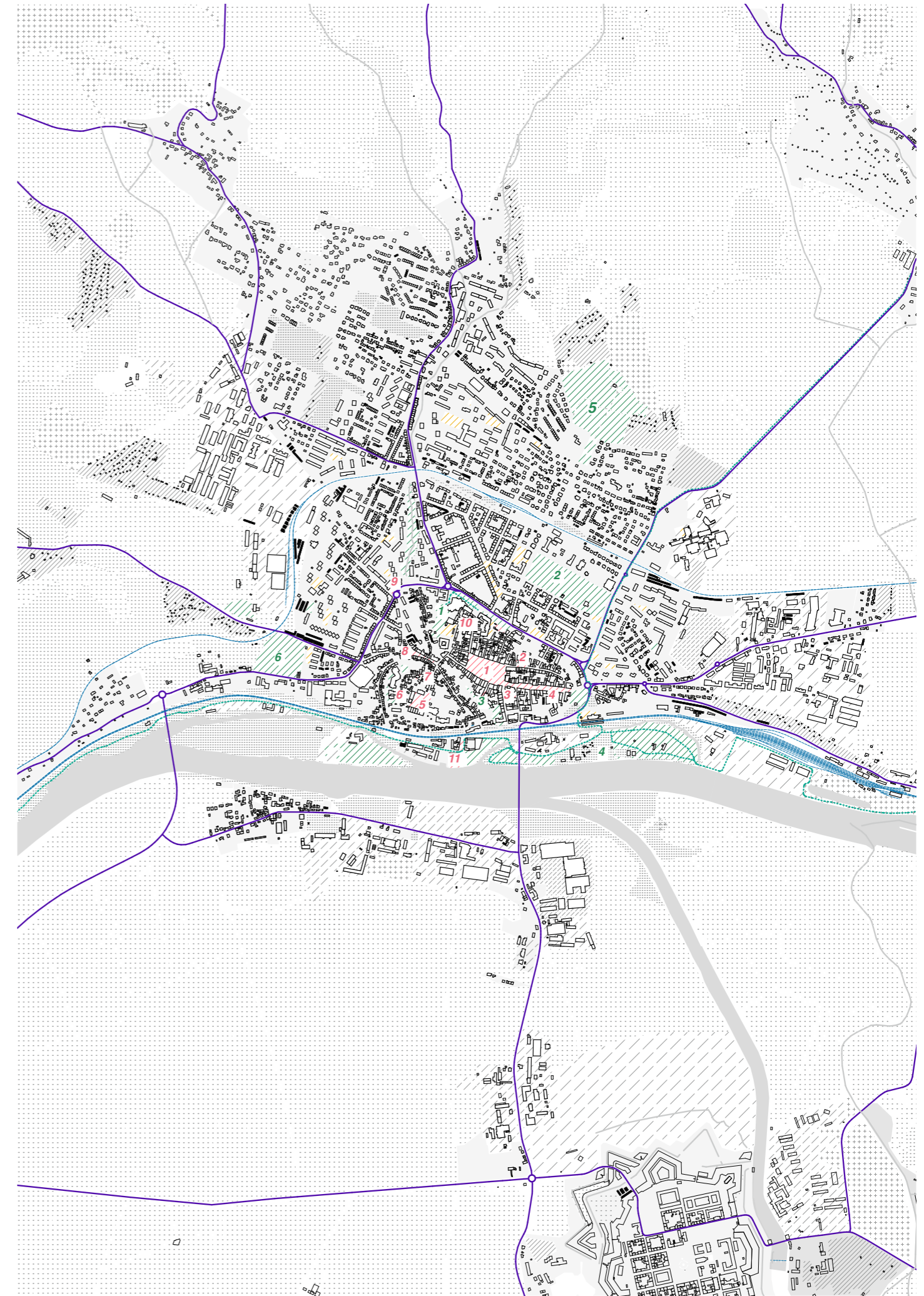
pod Mostnou horou

Mapa znázorňuje hlavní dopravní tahy v rámci města. Praha i Ústí jsou dobře dostupné přes dálnici D8. Litoměřicemi procházejí dvě železnice se 3 zastávkami. Je zde nově zrekonstruované autobusové nádraží. Město má vybudovanou stabilní dopravní infrastrukturu, která obsluhuje celé území. Parkování je řešeno velkým množstvím individuálních garáží. Litoměřice jsou dobrým vstupním bodem pro turistiku v Českém středohoří. Podél Labe vede cyklotrasa č. 2, která vede z Vrchlabí až do Hamburku.

- hlavní silnice
- vedlejší silnice
- železnice
- pěší
- cyklotrasa

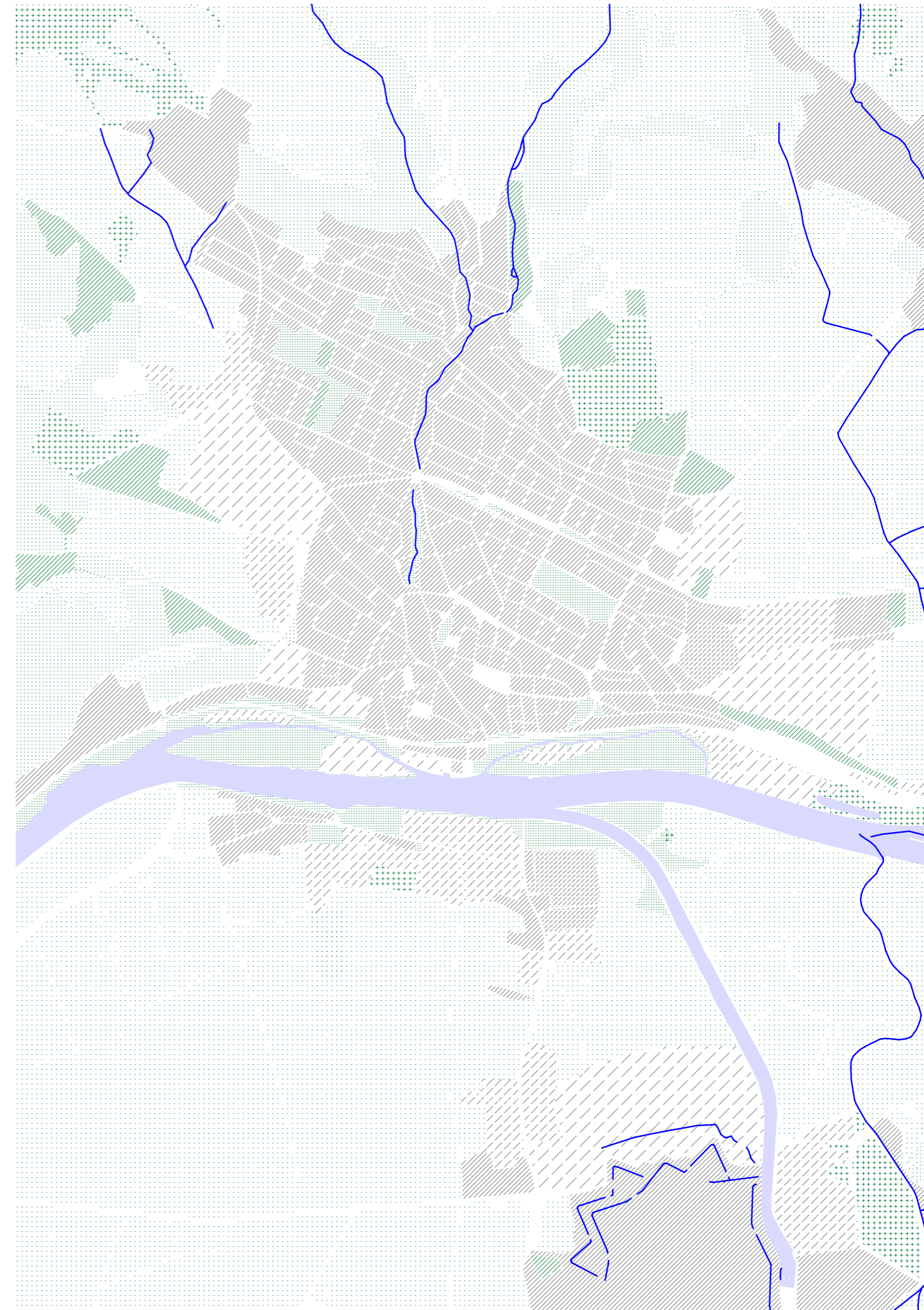
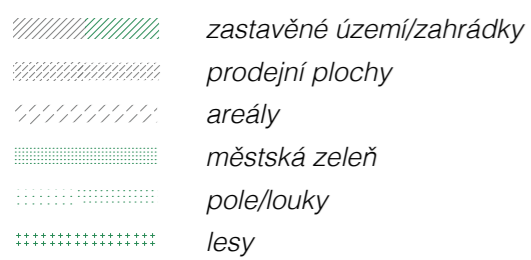
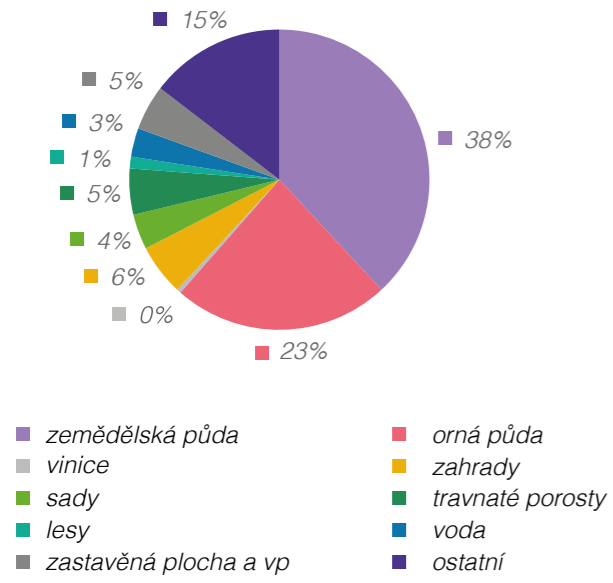

Hlavním veřejným prostranstvím je Mírové náměstí, které se nachází uprostřed historického jádra. Na něj navazuje síť prostranství, které vznikaly poblíž kostelů. Výraznou ulicí je dlouhá třída, která funguje jako obchodní bulvár. V širším centru se nachází prostranství, která fungují jako předprostory veřejné vybavenosti. Významné rekreační plochy jsou zejména velké parky a plochy kolem Labe.

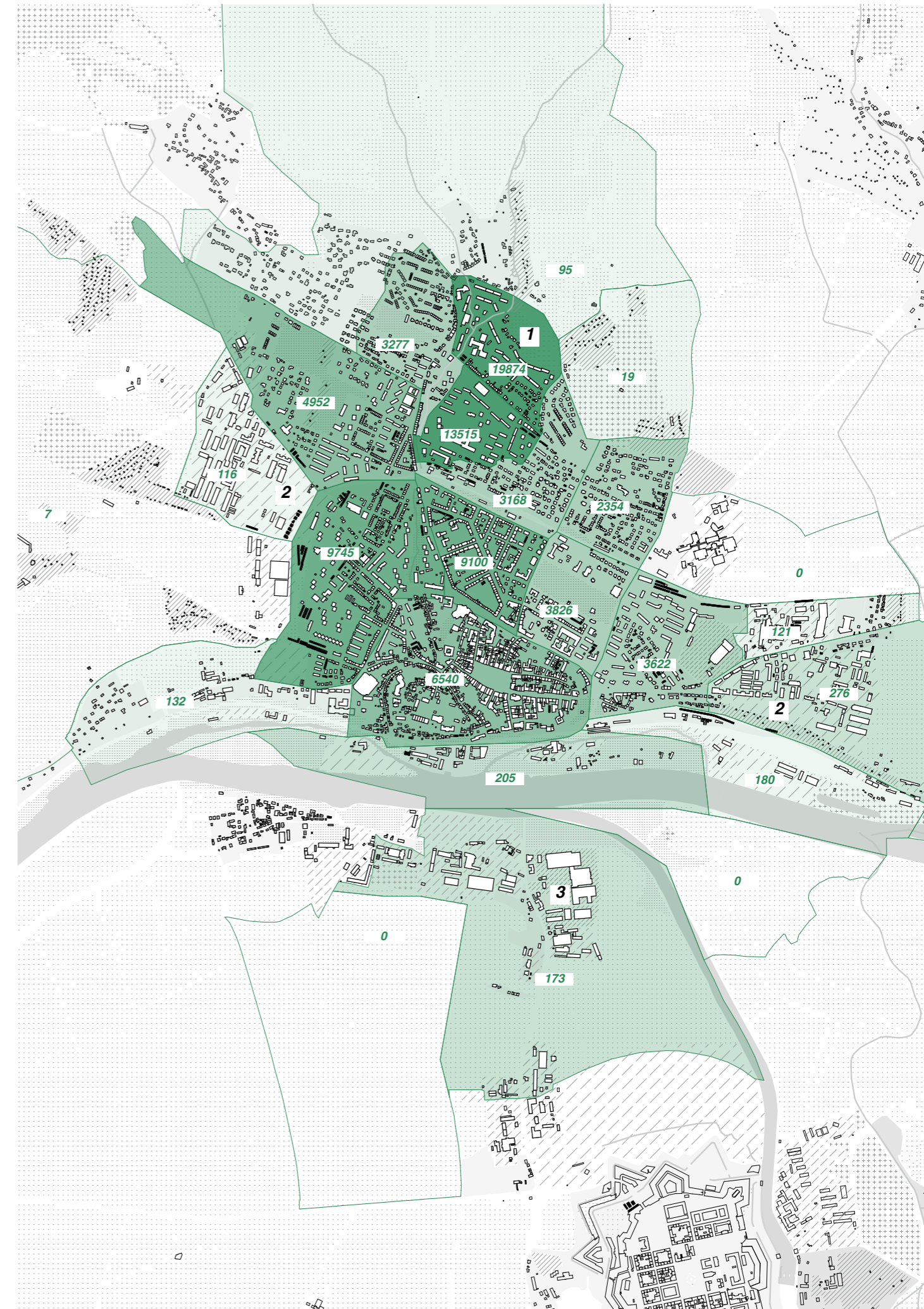
	hlavní veřejná prostranství	náměstí	1 Mírové	7 Václavské	parky	1 Václava Havla
	vedlejší veřejná prostranství		2 Dominikánské	8 Mariánské		2 Jiráskovy sady
	zelená veřejná prostranství		3 Kostelní	9 Vojtěšské		3 parkány
			4 Kapucínské	10 Tyršovo		4 Střelecký ostrov
			5 Dómské	11 Lodní		5 Mostná hora
			6 Rybářské			6 hřbitov

Litoměřice se nacházejí mezi řekou a zvlněnou krajinou. Obklopeny jsou zemědělskou půdou - pole, vinice a sady. Na jejich katastrálním území se nachází několik zahrádkářských/chatařských oblastí. V rámci intravilánu jsou dva areály bývalých kasáren a výstaviště Zahrady Čech.

Mapa schématicky znázorňuje hustotu zalidnění. Litoměřice mají rozlohu 17,99 km² a cca 23 tisíc obyvatel.

Nejhustěji obydlené části jsou oblasti 6 sídlišť - nejhustěji obydlené je sídliště Pokratice (1). Schéma poukazuje na rezervy v rámci intravilánu - neobydlené areály bývalých kasáren (2) a zástavba na levém břehu Labe (3).

Žlutá linka spojuje nejdůležitější místa ve městě. Nehmotná kultura posiluje život ve městě. Mapa ukazuje místa a vazby mezi nimi. Jsou to důležitá místa pro každodenní život - správa, kultura, duchovno. Většina je soustředěná v historickém jádru a podél hlavních komunikací.

Červená barva znázorňuje ekonomickou sílu města. Propojuje místa, kde se nachází většina soukromé občanské vybavenosti. Největší koncentrace je v okolí Mírového náměstí. Na levém břehu Labe na místě bývalé koželužny se nachází velké obchodní centrum.

Modrá linka ukazuje, kde se ve městě nacházejí místa vzdělávání. Litoměřice mají 13 mateřských škol, 9 základních škol, 5 středních škol, 1 gymnázium, základní uměleckou školu a dům dětí a mládeže. Většina vzdělávacích zařízení je mimo historické centrum a navazuje tak na nejhustěji obydlené oblasti.

Zelená propojuje místa věnující se kultuře. Důležitým subjektem je Severočeská galerie výtvarného umění, která má ve správě několik budov včetně kostela Zvěstování Panny Marie. Litoměřice mají jedno z nejstarších městských divadel, které funguje dodnes. Město dále provozuje Kino Máj, Kulturní a konferenční centrum. Na Střeleckém ostrově funguje letní kino, kde každoročně probíhá filmový festival.

- páteř
- peníze
- vzdělávání
- kultura

Z předchozích map vyplývá, že se jedná o relativně kompaktní město. Pomyslným středem je Mírové náměstí. Mapa znázorní docházkovou vzdálenost z hlavního náměstí do okolních částí města. Tabulka doplňuje mapu s popisem jednotlivých dějů a struktur, které se v daném perimetru nacházejí.

	500 m	1000 m	1500 m	2000 m
MĚSTSKÁ STRUKTURA	kompaktní historické město, pevná uliční čára, 3-4 NP, sedlové střechy, aktivní parter, památková ochrana - uvnitř hradeb	hist. zástavba malého měřítka - Rybáře, rozsáhlé bloky z 18./19. st., vilová čtvrť, modernistická sídliště	rozsáhlé bloky z 18./19. st., vilová čtvrť, modernistická sídliště	vilová čtvrť - zahradní město, modernistická sídliště, rozpadlá struktura - vstupy do města Z, V, průmyslová zóna - levý břeh Labe
VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ	Mírové náměstí - největší náměstí, předprosty kostelů tvořící náměstí, obchodní ulice, parkány - prostor bývalých hradeb	Dómské náměstí - okolí katedrály sv. Štěpána, předprostory kostelů a budov veřejné vybavenosti, meziprostory na sídlištích, park Václava Havla,	Park Jiráskovy sady, meziprostory na sídlištích, sportoviště v okolí škol, Písečný ostrov, Střelecký ostrov	meziprostory na sídlištích, sportoviště v okolí škol, Písečný ostrov, Střelecký ostrov
VEŘEJNÁ VYBAVENOST	správní budovy - MÚ, banky, OV - knihovna, divadlo, galerie, muzeum, kostely, tržnice, komerční vybavenost - hospody, kavárny, restaurace, samoobsluhy, školství - SŠ (2), bývalá jezuitská kolej	správní budovy - Okresní soud s vazební věznicí, OV - kino, kulturní dům, kostely, domov seniorů, hospic, komerční vybavenost - hospody, kavárny, samoobsluhy, školství - ZŠ (2), SŠ (2), MŠ (2)	OV - skaut, smuteční síň, letní kino, komerční vybavenost - hospody, samoobsluhy, sport - krytý bazén, venkovní koupaliště, tenisové kurty, pingpong hala, sokol, zimní stadion, školství - gympl, ZŠ (2), MŠ (3)	OV - hřbitov, katastrální úřad, TSK, komerční vybavenost - hospody, samoobsluhy, supermarkety (3), sport - fotbalové hřiště, koupaliště, školství - ZŠ (1), MŠ (4)
DOPRAVA	doprava v klidu - parkování na Mírovém náměstí, parking v ulicích, chybí napojení na MHD	doprava v klidu - parkování v ulicích, odstavná parkoviště v centru zastávky MHD	vlaková nádraží - Litoměřice horní n., Litoměřice město, autobusové nádraží - dálková a městská doprava, doprava v klidu - parkování v ulicích, parkoviště u nádraží, individuální garáže, zastávky MHD	železniční zastávka - Litoměřice Cihelna, doprava v klidu - parkování v ulicích, individuální garáže (!), zastávky MHD
KRAJINA	parkány - původní hradby	park Václava Havla, Dómské náměstí, okolí DS a hospicu, veřejná prostranství na sídlišti, Střelecký ostrov	okolí Pokratického potoka, Písečný ostrov, Střelecký ostrov	okolí Pokratického potoka, Písečný ostrov, Střelecký ostrov, hřbitov

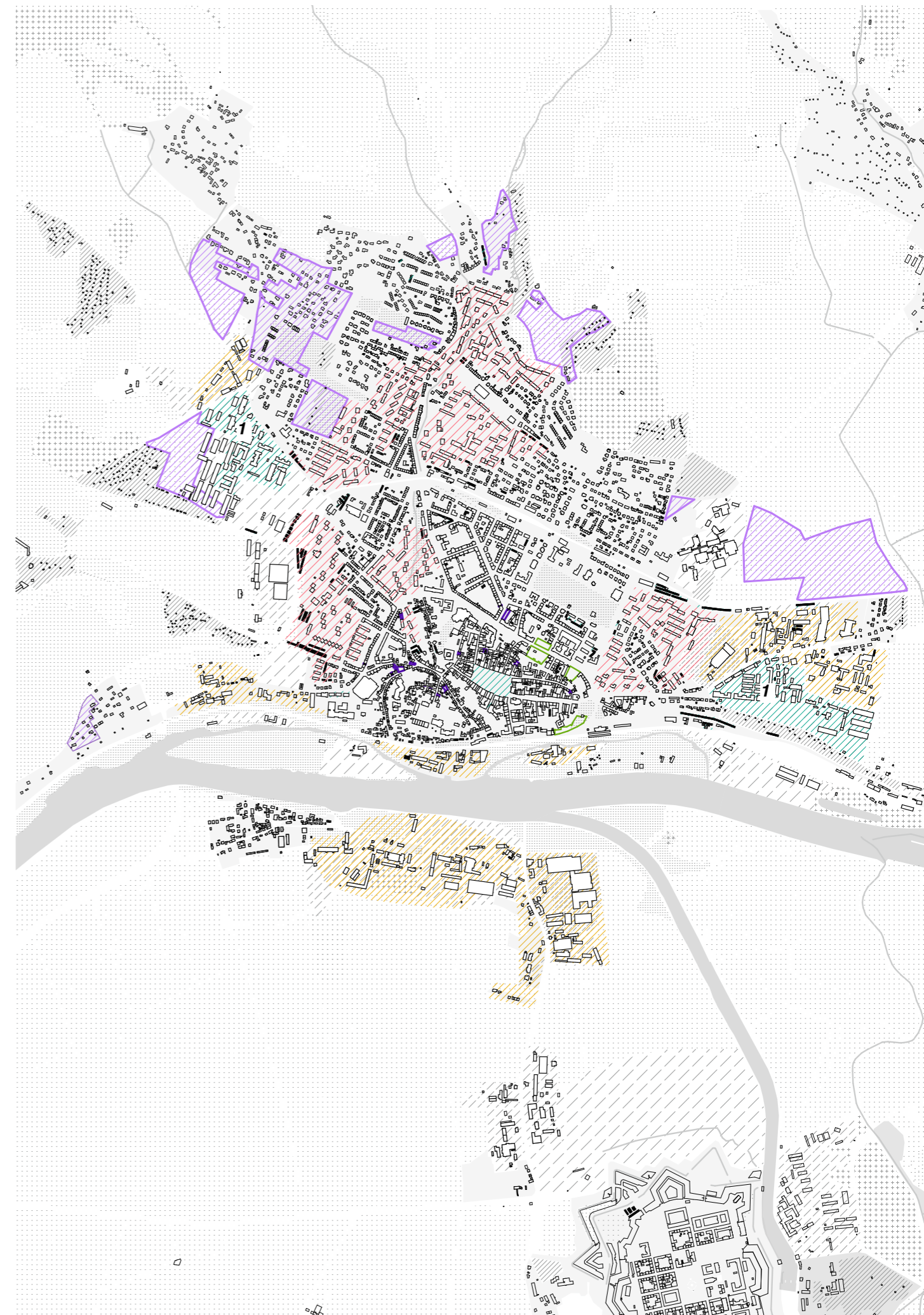

Rozvoj Litoměřic je plánován v několika rovinách. Územní plán vymezuje rozvojové plochy výstavby na okrajích města. Velká poptávka po individuálním bydlení zapříčiňuje rozrůstání města do krajiny, na což územní plán nijak zvlášť nereaguje. Další kategorií rozvojových ploch jsou areály kasáren (1). Jedná se o výhodně situované oblasti s dobrými vazbami. Litoměřice mají relativně kompaktní centrum s malým množstvím proluk. Přímou v centru se ale vyskytuje několik ploch, které jsou v současnosti využívány jako parkoviště.

Poslední kategorií jsou nestabilizované plochy. Řadím sem zejména průmyslové, výrobní, skladovací a obchodní zóny. Většina je napojena na hlavní dopravní vazby při vjezdech do města. Patří sem i areály, které v minulosti vlastnila armáda, ale dnes jsou již v majetku města a to pro ně nemá nebo hledá využití.

- rezervy dle platného ÚP
- proluky
- nedefinované plochy
- sídliště
- transformační plochy
- nestabilizovaná území

blížkost Prahy i Německa
 dostatek veřejné vybavenosti
 blízkost přírodní krajiny
 blízkost řeky
 historické centrum
 rozmanitost bydlení
 kapacity vzdělání
 bezpečnost
 turistika
 udržitelnost - geotermální energie
 součástí Zdravých měst
 funkční MHD

silné stránky

příležitosti

revitalizace sídlišť
 revitalizace břehů Labe a soutoku
 odkaz (nacistické) podzemní továrny
 nové kulturní vyžití
 modrozelená infrastruktura
 nové kapacity bydlení
 podpora městského života
 revitalizace kasáren, Labského pivovaru
 výstaviště Zahrada Čech
 Vysokorychlostní trať - VRT
 vinařství
 nové pracovní příležitosti

rozsírání do krajiny
 srůstání s okolními obcemi
 sídelní kaše
 automobilová doprava
 veduty - rekonstrukce sídlišť
 chybí přímé vlakové napojení na Prahu
 koncentrace vybavenosti kolem centra
 malé kulturní vyžití
 nedostupnost bydlení
 tranzitní doprava
 využívání památek
 málo pracovních příležitostí

slabé stránky

hrozby

overturismus
 vizuální smog
 parkování na veřejných prostranstvích
 úbytek obyvatelstva vystěhováním
 oddělení centra od obytných částí
 povodně
 velké sucho
 sílící automobilová doprava
 sídelní kaše a vytváření periferií
 odchod obyvatelstva za prací